

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण
(PM-POSHAN) योजनेतर्गत
अनुसूचित जमाती घटकांतर्गत निधी
वितरणाबाबत... (सन २०२५-२६)

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शापोआ-२०२५/प्र.क्र.१९९/एस.डी.३
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक: १३ नोव्हेंबर, २०२५

वाचा:-

- १) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. प्र. क्र.३-४/२०२५- PMP-५ दि.०३ ऑक्टोबर, २०२५.
- २) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७ एप्रिल, २०२५.
- ३) आदिवासी विकास विभागाचे परिपत्रक क्र.बीयुडी २०२५ / प्र.क्र.०२ / कार्यासन-६, दि.२१.०४.२०२५
- ४) उपसंचालक, प्रधानमंत्री पोषणशक्ती निर्माण योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे पत्र क्र.प्राशिसं/पीएम पोषण/२०२५-२६, दि.०६.१०.२०२५
- ५) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. F.No.३-४/२०२५- PMP-५ दि.१० नोव्हेंबर, २०२५
- ६) उपसंचालक (वित्त व लेखा), प्रधानमंत्री पोषणशक्ती निर्माण योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.प्राशिसं/पीएम पोषण/२०२५-२६/०४०३२, दि.११.११.२०२५
- ७) शालेय शिक्षण विभाग, शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२४२५/(७०/२५/अर्थसंकल्प, दि.१७ ऑक्टोबर, २०२५.

प्रस्तावना :

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेतर्गत केंद्र शासनाने सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षातील मंजूर केंद्र हिस्स्याच्या निधीमधील दुसऱ्या हप्त्याचा रु.२६२७२.६८ लक्ष इतका निधी संदर्भाधिन दि.१० नोव्हेंबर, २०२५ रोजीच्या आदेशान्वये राज्य शासनास उपलब्ध करून दिला आहे. सदर निधीची विगतवारी सर्वसाधारण, अनुसूचित जाती व जमाती या घटकांतर्गत केली आहे. प्रस्तुत योजनेकरीता केंद्र व राज्य हिस्स्याच्या खर्चाचे प्रमाण ६०: ४० व काही बाबींसाठी १०० टक्के केंद्र असे आहे. उपरोक्त केंद्र हिस्स्याच्या निधीपैकी अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केंद्र हिस्स्याचा ६० टक्के प्रमाणे रु.३०७०.५३ लक्ष इतका निधी आहे. त्यास समरूप राज्य हिस्स्याचा ४० टक्के प्रमाणे रु. २०४७.०२ लक्ष असा एकूण रु. ५११७.५५ लक्ष इतका निधी तसेच पुर्णतः १०० टक्के केंद्र हिस्स्याचा निधी (वाहतूक, व्यवस्थापन, संनियंत्रण व मुल्यमापन, भारतीय अन्न महामंडळाची देयके) यासाठी रु. ४६५.७७ लक्ष इतका निधी वितरीत केला आहे. अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केंद्र हिस्स्याचा रु.३५३६.३० लक्ष (३०७०.५३ + ४६५.७७) व राज्य हिस्साचा रु.२०४७.०२ लक्ष असा एकूण रु.५५८३.३२ लक्ष इतका निधी वितरणाची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

प्रधानमंत्री पोषण शक्ती निर्माण योजनेसाठी सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाच्या अर्थसंकल्पिय तरतूदीमधून अनुसूचित जमाती या घटकांतर्गत केंद्र व राज्य हिस्सा मिळून रु.५५८३.३२ लक्ष (रुपये पंचावन्न कोटी त्र्यांशी लक्ष बत्तीस हजार फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	लेखाशिर्ष	सन २०२५-२६ मधील अर्थसंकल्पिय तरतूद	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यास मान्यता देण्यात येत असलेला निधी
१.	मागणी क्रमांक टी-५, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१- प्राथमिक शिक्षण, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (०८) प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण (पीएम-पोषण) (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२०२।५३२)	रु.६६००.०० लक्ष	रु.३०७०.५३ लक्ष
२.	मागणी क्रमांक टी-५, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१- प्राथमिक शिक्षण, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (०९) प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण (पीएम-पोषण) (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२०२।५४१)	रु.४४००.०० लक्ष	रु.२०४७.०२ लक्ष
३.	मागणी क्रमांक टी-५, २२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ०१- प्राथमिक शिक्षण, ७९६-जनजाती क्षेत्र उपयोजना, (०१) जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (१८) प्रधान मंत्री पोषण शक्ती निर्माण (पीएम-पोषण) (आवर्ती-अन्नधान्य व वाहतूक खर्च आणि व्यवस्थापन, देखरेख व मूल्यमापन) (केंद्र हिस्सा १०० टक्के) (कार्यक्रम) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) (२२०२ K ९४५)	रु. १२००.०० लक्ष	रु. ४६५.७७ लक्ष
एकूण		रु.१२२००.०० लक्ष	रु.५५८३.३२ लक्ष

२. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक दि.०७ एप्रिल, २०२५ अन्वये दिलेल्या सूचनांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे. तसेच, उपरोक्तप्रमाणे केंद्र हिस्स्याचा निधी राज्य शासनाच्या एकत्रित निधीमध्ये जमा झाल्याचे अभिप्राय वित्त विभागाच्या अर्थोपाय शाखेने दि.१२ नोव्हेंबर, २०२५ रोजीच्या ई-मेलव्दारे दिले आहेत.

तसेच आदिवासी विकास विभागाच्या दि.२१.०४.२०२५ रोजीच्या परिपत्रकान्वये वार्षिक आदिवासी घटक कार्यक्रम २०२५-२६ अंतर्गत केंद्र पुरस्कृत योजनांसाठी करण्यात आलेली मूळ अर्थसंकल्पीय तरतुद (केंद्र हिस्सा व समरूप राज्य हिस्सा) १०० टक्के प्रमाणात बीम्स प्रणालीवर वितरीत करण्यात आला आहे.

३. शालेय शिक्षण विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.संकीर्ण-२४२५/(७०/२५/अर्थसंकल्प, दि.१७ ऑक्टोबर, २०२५ अन्वये शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाकडून वितरीत केल्या जाणाऱ्या अनुदानाचे आहरण व संवितरण करण्याकरीता नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी घोषित करण्यात आले आहे. त्यानुसार सदरप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

४. सदर निधी केंद्र व राज्य शासनने वेळोवेळी दिलेले निर्देश / आदेश / शासन निर्णय / परिपत्रक / सूचना यांना अनुसरून विहित कालावधीत खर्च करण्याची दक्षता शिक्षण संचालक (प्राथ.) महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी घेण्यात यावी. तसेच, सदर निधी खर्च केल्यानंतर याबाबतचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.

५. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१११३११३३२०४६२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(तुषार महाजन)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. मंत्री, शालेय शिक्षण, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) सर्व मा. मंत्री/ मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा/विधानपरिषद, विधानमंडळ, मुंबई
- ६) सर्व मा. संसद सदस्य/ विधानसभा सदस्य/विधानपरिषद सदस्य
- ७) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ९) आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १०) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- ११) शिक्षण संचालक (माध्य. व उच्च माध्य.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १२) शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३) शिक्षण संचालक (प्राथ.), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १४) शिक्षणाधिकारी (प्राथ.), जिल्हा परिषद (सर्व)
- १५) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर

- १६) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
- १७) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
- १८) वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई
- १९) नियोजन विभाग, कार्यासन १४७१, मंत्रालय, मुंबई
- २०) निवड नस्ती - एस.डी. ३